

Jaargang V, nummer 1, januari 2014

Vooraf

Er moet in dit interessante land fors bezuinigd worden. Op cultuur bij voorbeeld. Op de Rijksbegroting zo'n 200 miljoen per jaar. Daar blijft het niet bij. Komend jaar volgt er weer een zeer forse bezuiniging nu op gemeentelijk niveau: decentraliseren heet dat, bezuinigen is het. Onze landelijke overheid heeft het belasting regime voor bedrijven versoepeld. ER worden voortaan afspraken gemaakt in goed vertrouwen... In het eerste jaar dat dit nieuwe regime van kracht was, liep het bedrag aan ongeïnde belastingen op van 1,6 naar 2,8 miljard. Let wel: dat is een bedrag op jaarbasis. Nu ja gemeenten kunnen er ook wat van. In Den Haag wordt voor 180 miljoen geïnvesteerd in een nieuwe culturele infrastructuur –het Spuiforum-. En drie keer raden op welke budgetten daar de komende vier jaar gekort gaan worden... Ik wens u een voorspoedig nieuw jaar.

Temptation

Een van de hoogtepunten van 2013 was natuurlijk de manifestatie rond AA Bronson in Rotterdam. Een laatste kans om deze expo te zien is tijdens de slotdag op 5 januari. Dan is er ook een finissage met acties van Bronson zelf, Chrysanne Stathacos (mandala rituelen) en Sands Murray-Wassink. Aanvang 15.30u. Meer: www.wdw.nl. Een heel aparte recensie van de expo verscheen in Texte der Kunst door Travis Jeppesen. Na te lezen op <http://archive.is/ZmLIX>.

Erfgoed

Dolf Kessler exposeerde ooit in Villa Lila en bracht dit najaar een nieuw fotoboek uit. Art Fairs. ISBN: 97890 80981096. € 19,95. Het eerdere Art Fairs (€ 29,95) –in vol bedrijf- is bijna uitverkocht. Meer: www.dolphkessler.nl. In temporary Art Centre in Eindhoven een tweede editie van Schaamteloos m/v een openhartige expositie met werk van 20 kunstenaars o.a. onze Bart Drost. Opening 10 januari ± 19.30 uur. Tot 26 januari. Meer: www.tac.nu.

Things to Remember

Conferentie van de Faculty of Arts van de Radboud Universiteit. “Materializing Memory in Art and Culture”. Organisatie comité –o.a. bestaande uit Liedeke Platen en Anneke Smelik –en ex Villa expositie medewerker Lianne Toussaint, dus ook erfgoed- verzoekt om voorstellen voor 20-minuten papers en three-paper panels. Goede voornemens en deadline voor voorstellen 7 januari. Meer info op www.ru.nl/hlcs/programma's/things-to-remember/things-to-remember/. Conferentie vindt plaats: 5 en 6 juni RU Nijmegen.

A House

A house is not a home is de titel van een expositie van de fotografe Henriëtte van Gasteren (Sevenum, 1964), bekend onder de kunstenaarsnaam Lilith. Sinds enige jaren maakt zij middels afstandbedieningen zelfportretten. Terugkerende thema's: vrouw zijn, identiteit, vrouwelijke

archetypen, gender bending en het leven zelf. Maar met name vrijheid en gelijkheid. Getrouwd en kinderen en toch queer werk maken. Het kan wel. Haar werk kan zo naar SF –zie elders-. Voor haar project *Lilith in da House* zocht ze begin 2012 het avontuur van een onbekende omgeving. In de media deed ze een oproep. Ze vroeg wildvreemden hun woning een dag beschikbaar te stellen, zodat zij er kenmerkende 'Lilith zelfportretten' kon maken. Tientallen huiseigenaren reageerden.

Zelf afwezig gaven ze haar de huissleutel en carte blanche. In de decors ontstond een reeks intrigerende foto's, waarvan nu een selectie van 25 afdrucken op groot formaat te zien is. Opening 11 januari. Te zien tot 9 maart. Meer: www.limburgsmuseum.nl. Boek aangekondigd: www.lilithlove.eu.

Karels Keuze

Karel Schampers neemt afscheid van onze Haarlemse musea met een Terugblik. Een keuze uit zijn aanwinsten: o.a. werk van Julika Rudelius, Nan Goldin. Een terugblik op een expositiebeleid dat er mocht zijn. Veel aankopen van kritische kunst die ook oog heeft voor buitenstaanders. O.a. van Paul McCarthy (zie elders). Schuwde de grote namen dus niet maar koos voor controversie. Vernieuwend maar wars van neo liberale kunstjes. Een museum als een plek voor "serious pleasure". Stug voortgebouwd aan een internationale reputatie. En ook nog eens oog voor jong talent; een beurs voor jonge curatoren (AICA oorkonde 2013). Benieuwd of opvolger Ann de Meester de musea (de Hallen beste museum 2013!) behoeden kan voor de onherstelbare verbeteringen die nu natuurlijk doorgevoerd "moeten" worden. Nog tot 2 maart. Meer: www.dehallen.nl.

Lievelingen

Stop Making Sense in Dordrecht met o.a. werk van Marlène Dumas. Nog tot 20 januari: www.dordrechtmuseum.nl. *The Wild Thing, the so contemporary jewelry collection of Ms. Wilde* in Hasselt. Experimentele narratieve sieraden expositie met werk van 25 kunstenaars rond een verhaal van onze Oscar van den Boogaard en een film van Manon de Boer. Downloadable boekje! Nog tot 19 januari: www.z33.be. 1:1 Sets for Erwin Olaf & Bekleding (o.a. van Andy Warhol) expositie van Kunstenaar van het Jaar 2014 in Rotterdam. Tot 30 maart: www.hetnieuweintsituut.nl. De Leidens ontzet serie is te zien op het Iberia festival in Tbilisi (Georgië). Tot 19 januari: www.artecho.nl/georgia/home.en.htm. En nog tot 5 januari op de fraaie Merkelbach expo in het Amsterdamse Stadsarchief (zie vorige GLIMP). In Heerlen is nog tot 15 januari werk te zien van Ted van Lieshout: www.schunck.nl. En in Amsterdam is op de expo Art Duo | Duo Art o.a. werk te zien van Gilbert & George. Rondleidingen op 12 en 19 januari. Meer: www.nieuwdakota.com.

Mooiman

De expositie *Decembeards* is nog te zien tot 23 februari. Daarna zeer waarschijnlijk werk van een bijzondere Spaanse fotograaf die het dit najaar aan de stok heeft gekregen met het meest Italiaanse van alle buitenlandse, het Vaticaan. Het Vaticaan eiste dat een galerie in Rome zijn foto's van een expo zou verwijderen omdat ze de godsdienstige gevoelens van de gelovigen zouden kwetsen en in strijd zouden zijn met de Italiaanse grondwet, die het verbiedt om plaatsen van eredienst te schenden (goh, klinkt bekend, hè, ja uit de aanklacht tegen Pussy riot...). Helaas kregen fotograaf en galerie knikkende knieën: de foto's werden verwijderd "om veiligheidsredenen". Het gaat om fotograaf Gonzalo Orquin. En wat was er zo

kwetsend? Zoenende stellen (queer en straight) in kerken... Tijd voor een punk band in de St. Pieter... Vooralsnog doen we het met een expo in Groningen. Meer: www.mooi-man.nl. Mooiman is 5-9 februari te vinden op *Art in the Warehouse* in de Rotterdamse Van Nellefabriek (zie elders): de galerie in Groningen is dan gesloten. Tot slot nog iets uit de eigen parochie: Mooimans expositie *Querussia* zal door Amnesty International tijdens de winterspelen in Nijmegen getoond worden. (locatie volgt).

Prospects & Concepts

Tijdens Art Rotterdam presenteert het Mondriaanfonds een tentoonstelling van jong talent dat van het fonds een soort startersbijdrage heeft ontvangen. Bij de tentoonstelling verschijnt ook een catalogus. Het belooft een grote tentoonstelling te worden waar werk van ruim 90 kunstenaars uit allerlei disciplines getoond zal worden. Overigens moet startersbijdrage met een korrel zout genomen worden, want zowel Rory Pilgrim als Charl Landvreugd die ik hier wat nader presenteer (zie elders) lopen toch echt al enige tijd mee. Met dank voor de tip aan MMKA conservator Mirjam Wersten die als curator optrad voor de tentoonstelling. Van 6-9 februari. Meer info: www.mondriaanfonds.nl. En: www.artrotterdam.com (gratis kaartjes via een van de deelnemende galeries, o.a. Mooiman).

Charl Landvreugd

Bij het werk van Charl Landvreugd vroeg ik me weer af waar iemand toch het eindeloze geduld vandaan haalt om gewoon rustig door te gaan op de ingeslagen weg. Wordt het werk van Rory Pilgrim (zie aldaar) vooral genegeerd, het werk van Charl wordt vooral verketterd. Als kunstenaar is zijn thema onze omgang met ras. Onze omgang met “nègritude”; om de hedendaagse discussie maar eens even in een kunsthistorisch kader te plaatsen dat even verder reikt dan de goedheiligman. Stond in de tijd van Sékou Touré en lang daarna nog de persoonlijke verwerking van een koloniaal en slavernij verleden centraal. Die persoonlijke verwerking is allang vertaald in vragen waarbij dus de postkoloniale omgang met dat verleden gepolitiseerd zijn en niet alleen in de Bijlmer gesteld worden. Landvreugd waagt het om “zwartheid” te thematiseren in zijn werk. Zou hij het bepreken tot een schilderij in een museum dan zouden we het nog kunnen negeren. Nee, hij waagt het thema te politiseren in performatief werk of door exposities te organiseren van collega’s

die het thema ook niet met de mantel van onze historische vergeetachtigheid toedekken. Hij laat geeft zwarte Piet een spiegel in handen om die aan Sint en de vrolijke omstanders voor te houden. Dat wordt hem niet in dank afgenomen. En intellectueel Nederland of wat ervoor door wil gaan – “politieke kunst bestaat niet”- weet dan heel zeker te verwoorden “zwarte Nederlandse kunst is een verzinsel”. Ach gut.

In het Tropenmuseum gaat Charl Landvreugd een performatieve confrontatie aan met onze Edgar Cairo (1948-2000). Wie kent hem nog? De taalvirtuoos die ooit het eerste gay gedicht in het Sranan publiceerde *Dat Boelgedicht*. In een tijd dat homoseksualiteit natuurlijk onbestaanbaar was bij onze Creoolse vrienden. Ze namen het hem niet in dank af. Trouwens de manier waarop hij zijn eigen zwartheid als iets vanzelfsprekend wèl problematisch poneerde (in plaats van negerde –“we zijn toch allemaal mensen”) viel ook al niet goed.

In het Tropenmuseum wordt een reeks Monumenten voor de Toekomst –onderdeel van de tentoonstelling *Zwart & Wit-* georganiseerd waarin terugblikkend op dat slavernij verleden middels werk in het hier en nu gekeken wordt naar mogelijke toekomstige vormen van samenleven. In een performance die gegoten wordt in de vorm van een verhalende dialoog tussen kunstenaar en een

koor, een traditie afkomstig uit West Afrika en beoefend tijdens een bestaan in slavernij, gaat Charl Landvreugd in op zijn relatie met Caïro. Performance op 18 januari om 15u, toelichtende lezing op 20 februari om 16u. Zwart & Wit te zien tot 1 juli (trouwens ook mede mogelijk gemaakt door het Mondriaanfonds). Het werk van Landvreugd van 16 januari t/m 2 maart: www.tropenmuseum.nl. Meer over Charl Landvreugd: wordpress.landvreugd.com.

Jeroen van der Most

Een bedankje van het AIDS fonds in de vorm van een fraaie kaart ontworpen door Jeroen van der Most. Neem een beeld –in dit geval de red ribbon- en laat een pc de kleurwaarden van de beeldpunten samenvatten in 1200 formules en deze opnieuw opbouwen. Vreemd werk. Meer werk dat hij maakte voor het Aids fonds en Stop Aids Now is te zien op www.jeroenvandermost.com. Flink deel van de opbrengst komt ten goede van het AIDS fonds. Ook te zien tot 19 juni tijdens een overzichtsexpo in de BooArt gallery in het NH Rijn Hotel in Arnhem. Ander werk (algorithmic summaries van de grote kwezel) op de expo *Toorop en de tijdgeest, alweer geen witte Kerst* in Gouda. Nog tot 26 januari: www.artilegi.nl.

im Dunkeln

Wer im Schatten wandelt... Mythisch-Burlesque Kabarett nieuwe expositie van de Vlaamse schilder Jan Scheirs in Leipzig. Hij toont er werk uit verschillende series (o.a. de ironische Hommage aan Broodthaers) die zullen aanspreken door elementen uit zijn Vlaamse beeldtraditie. Vernissage 23 januari (19u) met officiële opening om 20u en optreden om 21.30 uur. Tot 16 maart. Meer: www.sansvoix.de. Opvallend: er is een shuttle service naar Berlijn beschikbaar. Zo erg is Leipzig nu toch ook weer niet.

AIDS II

Op 18 januari start het tweede deel van de Love Aids Riot Sex tentoonstelling van de neue Gesellschaft für bildende Kunst. In deel II staan de verworvenheden centraal die de strijd tegen AIDS ons de laatste decennia gebracht heeft. Afgelopen december heb ik een gastcollege mogen geven voor 1^e jaars antropologie studenten in het kader van het vak Gender and Development. En onderdeel daarvan was het thema globalisering van homoseksualiteit. En hoe cynisch het misschien ook lijkt. De strijd tegen AIDS heeft enorm veel opgeleverd in de strijd voor Sexual Rights. Werden die vroeger vooral opgevat als *reproductive rights* –van vrouwen- inmiddels worden ze gezien als onderdeel van de Human Rights. Mede dankzij de HIV-AIDS preventie is tot in de grootste uithoeken het zwijgen doorbroken en wordt er gesproken over (homo)seksualiteit –hoe verhuld soms ook: MSM-. En hoe onderbelicht ook, toch wordt aan de expo in Berlijn door opvallend veel kunstenaars uit de 3^e wereld deelgenomen. Alhoewel: geen enkele uit China en 1 uit India (samen goed voor 25 % van de wereldbevolking). Nog te zien tot 9 maart. Meer: www.ngbk.de.

Schwules Museum

In Berlijn heeft het Schwules Museum nog twee expo's geopend. Een toont de nieuwste aanwinsten: *Neues aus der Sammlung*. Alle stijldansers onder ons moeten even een blik op de site werpen en een wel heel bijzondere aanwinst bewonderen. Helaas wordt nergens vermeld wie de ontwerper is van de dansmuntjes zoals die in gebruik waren in de pre-fascistische Eldorado club.

Wenn der Sand sprechen könnte is geen vrolijke tentoonstelling. Het belang van documentair werk wordt bij uitstek bepaald door de factoren

tijd en plaats. Behalve door de inhoud van het gedocumenteerde kan men door de factoren tijd en plaats te beïnvloeden ook de waargenomen distantie tussen afgebeeld gebeuren en het beleven van de beschouwer verminderen. Twee in Berlijn wonende kunstenaars benaderen zo in hun fotografisch werk het thema van de *corrective rape*. Ze vertellen het verhaal van Dineo Madwayi en Des're Higa uit een van de townships van Kaapstad (Zuid Afrika), die slachtoffer werden van deze vorm van hetero-terreur. Het gaat om een multimediale installatie waarin de factor plaats zo behandeld wordt dat het gebeuren erg dichtbij komt. Het gaat om werk van Conor Creighton (1980) uit Ierland die ook als schrijver actief is en Renata Har (1981) uit Brazilië die bij Boltanski studeerde. Beide leven en werken nu in Berlijn. En de beide expo's zijn te zien tot 10 maart. Meer: www.schwulesmuseum.nl.

Rory Pilgrim

Of Rory Pilgrim (1988) een leuke kerstvakantie gehad heeft weet ik niet. Maar ik moest steeds denken aan de nieuwe anti-homowet in Uganda (op homoseksualiteit komt een gevangenisstraf te staan van maximaal levenslang –na protesten van de internationale gemeenschap heeft men afgezien van de doodstraf- en ook degenen die verzuimen aangifte te doen van bij hen bekende homoseksuelen zijn strafbaar). En aan zijn werk *Love in Uganda* (2010). Veel van zijn werk is performatief en sociaal. Zijn werken lijken wel nieuwe rituelen waarmee de hedendaagse geesten in de fles teruggestopt moeten worden. En deelnemers ervaren de sublieme ervaring tijdens de performance als zodanig. *Love in Uganda* is een installatie bestaande uit de opvoering van een lied voor 8 stemmen, bedoeld om in Anglicaanse kerken gezongen te worden. Onderdeel van de "installatie" is ook een mededelingen kastje met informatie over de Ugandese wet en het telefoonnummer van de verantwoordelijke minister. Pilgrim verzocht alle Anglicaanse kathedralen om het werk te presenteren. Er was geen enkele bereid dit werk uit te voeren. In juni 2010 werd het een keer opgevoerd in Nederland. Pilgrim (is dat niet een prachtige naam voor een queer, Quaker die als kunstenaar over de wereld zwerft) heeft nu een residency bij een nieuw kunst centrum (Detroit) in Bristol (waar hij geboren is) waarbij hij o.a. als opdracht heeft te onderzoeken waar werk vandaan komt, hoe het gestalte krijgt en wat voor vervolg het krijgt. Op 18 januari neemt hij deel aan een debat in Sheffield waarin de interactie centraal staat tussen kunstenaar en publiek. Deelnemers zijn de selectiecommissie en de door hen voor een residency –later dit jaar- geselecteerde kunstenaars. Ik ben benieuwd wat zijn in wezen in en in goede humanistische benadering hem aan antwoorden ingeeft op de geloofswaan in Uganda. Meer: www.rorypilgrim.com. Debat The Artist Proposes: www.sitegallery.org.

April Ashley

Eerder al vermeld als deel van het Homotopia festival in Liverpool. De expo *Portrait of a Lady* over de legendarische April Ashley, MBE (1935). O.a. gebaseerd op foto's en documenten uit haar eigen –tot nu toe gesloten- archief. Bekend als actrice, Vogue model en als T-rolmodel. Ze was een van de eersten die toen nog experimentele gender reassignment surgery onderging en daar geen geheim van maakte. Heeft zich haar verdere leven ingezet voor transgender emancipatie. Leuk dat bij deze expositie ook leden van de inmiddels heel wat gender diverser T&I-community in woord en beeld aan bod komen. Nog te zien tot september 2014. Meer: www.liverpoolmuseums.or.uk.

"Today"

"The Beginning is always Today" is een uitspraak die aan emancipatie voorvrouw Mary Wollstonecraft wordt toegeschreven en wil een aansporing zijn niet eindeloos achterom te kijken of te dubben over wat de toekomst zal brengen maar nu aan de slag te gaan. Een leuk motto voor een

expositie die een beeld wil geven van hedendaagse feministische kunst in het Sørlandets Kunstmuseum in Kristiansand (Noorwegen). Voor de liefhebbers: een enorme waslijst mij volkomen onbekende namen. Echt Google werk. Gelukkig is daar Feminine Moments. Zij tippen Line Skywalker Karlström (o.a samen met de High Heel Sisters en de Yes Association (<http://lineskykarlstrom.blogspot.nl/>)). Tot 19 januari. Meer: www.skmu.no.

Bob Mizer

In het januarinummer van Gay News (21^e jaargang, nummer 269) een zeer uitgebreid artikel over Bob Mizer en Tom of Finland. In GLIMP! wijdde ik al enkele stukjes aan beide heren. En dat zal komende jaargang niet anders zijn (voornemen, ok). Beide hebben het geluk over een trouwe schare toegewijde adepten te beschikken die gestaag verder werken aan de herwaardering van deze vroeger vaak verguisde gay icons van wie het werk ook gemeen heeft ooit verboden te zijn. In het Museum of Contemporary Art in LA is momenteel een dubbeltentoonstelling gewijd aan deze heren. Nog tot 26 januari: www.moca.org. En mocht je niet even op en neer kunnen dan is er: www.gaynews.nl.

Midsumma

Down Under is het Pride seizoen begonnen. *Midsumma* in Melbourne met het Queer City Visual Arts en het Yarra Arts programma. Daarnaast een groot aantal exposities die door andere partijen in het kader van het festival georganiseerd zijn. Wat te denken van een expo van AIDS quilts –daar kennelijk

niet iets voor het archief maar *alive/living* bestanddeel van de gay community- (www.louisjlcc.au). Een expositie van lefdoekjes (denk aan Don Draper en Mad Men, je mag ook pochets zeggen): hoe ze te maken en natuurlijk ook hoe ze te vouwen (www.lordcoconut.com). *It's that you sometimes move too loud* een groeps expo in *lens-based* media over *undeterminate identities*: www.edmundpearce.com.au. *Reach*, nieuw werk van de aboriginal artist Clinton Nain (www.wyncc.com.au/art_gallery tot 2 maart). *Toonarama, revenge of the Toons*, cartoons: www.brettwilliscartoons.com. Bijzonder actief is de internationaal furore makende, beeldend kunstenaar Ross Watson, die verschillende projecten bijdraagt (www.rosswatson.com). En dan zijn er nog allerlei groepsexposities: *Company of Men* (facebook.com/companyofmehibition, 18plus, vertrutting is niet voorbehouden aan de polder), *From the Ilk* (www.creativestace.com), *Comfort Zone* en *Radicalism* (www.thesubstation.org.au tot 23 december). En dan heb je nog de groepsexpo's *Inquisitarium* en *Shifting Ground*, de officiële queer city expo's: darkhouseexperiment.com). En natuurlijk is er altijd iemand die het beter weet of anders wil: Gregg Wilson stelde zelf een expo samen (www.figureitout2014.info). Van 12 januari tot 2 februari. Meer: www.midsumma.org.au/program/visual-arts.

Qrowdfunding

Leuk om te melden dat het gelukt is om voor een nieuw verzamel album Qu33r Comics de benodigde financiering bijeen te brengen. Nu aandacht voor Scott Duane uit San Francisco die in de US het project *Visible Bodies* organiseert. Bedoeld om de zichtbaarheid van de T in glbtq te bevorderen. Hij roept op tot financiering van *Transgender Narratives Retold*. Een deel project in de T-cities, nee, de twincities: Minneapolis en St. Paul. Hij brengt veertig portretten, verhalen bijeen voor een expositie. En zoekt \$ 4000. Doneren kan tot medio februari. Uitgebreide informatie op:

www.indiegogo.com/projects/visible-bodies-twin-cities--2.

Ook het Leslie Lohman Museum voor Gay and Lesbian Art in New York is grotendeels afhankelijk van donaties. Wie GLIMP! volgt ziet elke maand van welk onmisbaar belang deze instelling voor de queer art is. Niet alleen voor het bewaren van "ons" erfgoed, het kunsthistorisch onderzoek, maar ook voor de organisatie van exposities van hedendaagse queer art. Met je visa- of mastercard is doneren een fluitje van een cent (ben benieuwd hoe Google dat vertaalt): www.leslielohman.org/get-involved/support.html

DIY

Round Hole, Square Peg. Via open inschrijving (en crowdfunding) tot stand gekomen expositie. Op zoek naar een nieuwe queer visual aesthetic voor de de 21^e eeuw. In Artist Corner op Santa Monica Boulevard in Hollywood. Zelfs daar. Opening op de stand van de Artists Corner als onderdeel van de opening op 15 januari van Photo LA. Daarna in de galerie in Hollywood. Tot eind februari. Meer:

<http://www.bookblocks.us/ArtistsCornerGallery.html>.

NQAF Good Intentions of DIY II

Goede voornemens en niet bang voor moeilijke kunstpraat? Ik ben trots op Homotopia, het prachtige queer festival van Liverpool en ik ben onder de indruk van het kunstprogramma van Midsumma in Melbourne maar sta werkelijk versteld van de uitbarsting van artistieke krachtpatserij die ons te

wachten staat tijdens het *National Queer Arts Festival* in San Francisco dit jaar. Via het Queer Cultural Center aldaar bereiken me regelmatig berichten met oproepen voor tentoonstellingen. Maar in dit seizoen van goede voornemens wil ik er een paar met je delen. Misschien krijg je de spirit wel. Het begint allemaal nog vertrouwd gay-artie met een oproep van SOMArts gallery voor inzendingen voor een expo met de titel *Body, body, bodies*. Vertrauwd want: check out, deal, doubt, feel, thrill, touch, much body... Daar kan iedereen nog wel in meegaan. Maar pas op het thema van het festival dit jaar is *Body Politic/s*. "Visual art that pays special attention to the politics of the body as well as the body politic". Lees verder: "For those who are denied access to traditional political means, or for those

who voluntarily reject this, artists have used their own bodies as sites of political transformation or contestation. Using their own or others bodies as site, metaphor, and catalyst of change. We are looking for work that explores the physical, social, political, affective and historical dimensions of the body". Dan volgt een opsomming en blijkt gelukkig eigenlijk alles te kunnen en mogen. De polder in actie in de Bay area... Deadline is 15 februari. Mocht je wat willen maar huiveren dan mag je de coördinator gerust benaderen, opgeven kan ook meteen: body@queerculturalcenter.org. Met dank aan Lieve Snellings en Pam Peniston.

Er zijn twee projecten die handelen over nu nog typische Amerikaanse thema's maar die ons ook te wachten staan naarmate de neo liberale waan ons verder in zijn greep krijgt. Daar is de expo *Passage and Place* rond het thema Home. Behalve het ouderlijk huis, de familie ook de plek waar we fysiek of mentaal thuis zijn, waarvan we verdreven zijn, gevlucht, waarnaar we terugverlangen of de utopische plek, die nog gerealiseerd moet worden of waarover alleen maar gedroomd kan worden. Fraai thema voor een immigratieland vol illegalen, dakloze glbtq jongeren en met de grootste gevangenis populatie ter wereld (meer dan in Rusland). Bedoeling is rond dit project niet alleen een tentoonstelling te maken maar ook een boek. Deadline 1 maart: passageandplace@gmail.com.

En mooi voor al die passanten het thema *Bagage*. Maar ... hier gaat het om een verwijzing naar het toenemende aantal huisuitzettingen in de US, niet alleen vanwege de hypotheek crisis, maar in dit geval is het is ook een verwijzing naar het lastige thema van de gentrification waar de Bay area (van die polder) in SF mee te maken heeft. Het zijn immers vaak de alto's en glbtq's die verpauperde wijken intrekken, deze opknappen en aantrekkelijker maken. En geleidelijk aan steeds vaker de armen en zwervers eruit knikkeren. Tot de zaak zo opknapt of de alto's settlen zodat de vertrutting aanlokkelijk wordt. En dan komen ze onherroepelijk zelf aan de beurt als lokale overheden en projectontwikkelaars de gestegen grond- en onroerend goed prijzen in de gaten krijgen. Dan kunnen de gewone glbtq's en de oudjes verkassen om plaats te maken voor de glbtq grootverdieners die de penthouses betrekken. Overigens is de invulling van het thema van de expo lang zo politiek niet maar geheel existentialistisch ingevuld. Wat nemen we mee en hoe doen we dat als we moeten verhuizen? Maar wel aardig dat dit project de meest creatieve en multidisciplinaire benadering hanteert. En.., dat de geselecteerde kunstenaars een bescheiden honorarium in het vooruitzicht gesteld wordt. Deadline 15 januari: zephrocious@gmail.com. Voor alle projecten geldt. Uitgebreider toelichtingen en info over voorwaarden: www.queerculturalcenter.org.

Gay in America

Heb je boekenbonnen onder de boom gevonden dan is aankoop van het fotoboek *Gay in America* wellicht iets voor je. Zeker na het doorwerken van de voorgaande tekst. En zeker ook als je ooit *States of Desire* van Edmund White hebt gelezen dan is dit fotoboek van Scott Pasfield een fraai vervolg. In zijn boek beschreef Edmund White de stand van zaken in zake homoseksualiteit in de USA in 1980. Een buitengewoon tegenstrijdig beeld: de vooruitgang in het urbane grootstedse GayLib America and het rurale Gods own country. Ook op het platteland van de US mag het woord gay nu gefluisterd worden zonder dat je meteen aan de hoogste boom opgeknoopt wordt. Zo blijkt uit Pasfields foto's. Hij doorkruiste de States op een reis van ruim 50.000 mijl. Een fotoboek in de beste Amerikaanse traditie van sociale fotografie. Kiek: Alex uit Alaska (sic!). ISBN: 9781599621043 (hardcover), \$ 45.

Goede Voornemens in patria

Zullen we dit jaar nu eens wel allemaal (amateur en professioneel, m/v) leuke queer kunst maken voor de Haagse zomer expo? Voorrondes 22 maart Arnhem, 5 april Amsterdam en 12 april in

Leidschendam. Expo van 29 mei t/m 31 augustus. En tijdens de voorrondes allemaal leuke uitspraken doen: dat zo'n zomer expo niet queer genoeg kan zijn en jouw werk daarom beslist niet mag ontbreken. Met veel bloot en regenbogen en werk geïnspireerd door onze beroemde voorgangers en/of de onderdrukking (van vroeger en nu, van hier of daar), e.d. Het thema is *Licht*. Inschrijven kan tot 1 maart op zomerexpo.nl. ;-)

Laatste kans

In Museum DePont nog tot 19 januari de tentoonstelling van Philip Lirca diCorcia. Meer: www.depont.nl. In Kunstbeeld nummer 11 (2013) uitgebreid artikel van Merel Ben (64-71). Déjà Vu de jubileum expositie van Jo Brunenberg (50 jaar fotografie) nog tot 19 januari in de Tiendschuur in Weert: <http://museum.erfgoedhuisweert.nl/>.

Helm de Laat, 31 december 2013

Toegift

Zin in theater spelen in een zitkom? Zie: www.theatergroepaugustus.nl.